

زندگانی امام

عَاشِقِ كَمَالِي
فَرِحَةُ الشَّرِيفِ

مَهْدِي

عبّاس قدیانی

نگاهی کوتاه به زندگانی چهارده معصوم (ع)

حضرت امام مهدی

عجل الله تعالی فرجه الشریف

(امام دوازدهم)

به کوشش: عباس قدیانی

تهران - ۱۳۷۸

BP	قدیانی، عباس، ۱۳۴۲ -
۵۱	زندگانی امام مهدی (عج) / به کوشش عباس
ق ۴ /	قدیانی. - تهران: فردابه ۱۳۷۸.
ز ۸	۳۲ ص. مصور.
۱۳۷۸	بالای عنوان: نگاهی کوتاه به زندگانی چهارده معصوم (ع). کتابنامه.
	۱. محمدبن حسن (ع)، امام دوازدهم. ۲۵۶ ق - سرگذشتنامه. الف. عنوان. ب. عنوان: نگاهی کوتاه به زندگانی چهارده معصوم (ع).

انتشارات فردابه

زندگانی امام مهدی (عج)

به کوشش: عباس قدیانی

تصویرگر: بهروز رحمانی

چاپ اول: ۱۳۷۸

تیراژ: ۵۰۰۰ نسخه

لیتوگرافی: اسپادانا چاپ: کیوان

انتشارات فردابه: تهران - خیابان کارگر جنوبی - خیابان لبافی نژاد

نرسیده به جمالزاده شماره ۲۷۰ تلفن: ۹۲۵۳۲۰

حق چاپ محفوظ است.

شابک X - ۴۰ - ۶۸۳۴ - ۹۶۴ - X - 40 - 6834 - 964 ISBN

این کتاب با حمایت و مشارکت معاونت امور فرهنگی
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی منتشر شده است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُمَّ كُنْ لَوْلِيَّكَ الْحَجَّةُ بْنُ الْحَسَنِ صَلَوَاتُكَ عَلَيْهِ وَعَلَى آبَائِهِ فِي
هَذِهِ السَّاعَةِ وَفِي كُلِّ سَاعَةٍ وَلِيًّا وَحَافِظًا وَقَائِدًا وَنَاصِرًا وَ
دَلِيلًا وَعَيْنًا حَتَّى تُسَكِّنَهُ أَرْضَكَ طَوْعًا وَتُمَتِّعَهُ فِيهَا طَوِيلًا

(خدایا! برای ولیت حجة بن الحسن که درودت بر او و بر
پدران او باد، در این ساعت و در هر ساعت، سرپرست و نگهدار
و پیشوا و یاور و راهنما و دیده بان او باش تا ساکن نمائی او را در
زمین خود به رضا و رغبت و در مدت طولانی او را
بهره مندسازی).

حضرت مهدی (عج)

نام شریف: (م ح م د)

پدر گرامی: امام حسن عسگری (ع)

مادر مکرمه: نرجس (س)

القاب معروف: مهدی، صاحب الزمان، امام عصر، بقیة الله، حجت،
قائم و...

زمان و محل تولد: روز ۱۵ شعبان سال ۲۵۵ یا ۲۵۶ هجری قمری
در سامرا

دوران زندگی:

۱- دوران کودکی حدود پنج سال تحت سرپرستی پدر مخفی
زندگی نمود تا از گزند دشمنان محفوظ بماند و هنگامی که
در سال ۲۶۰ امام حسن عسگری (ع) شهید شد، مقام امامت
به او محول گردید.

۲- غیبت صغری از سال ۲۶۰ هجری قمری شروع و در سال
۳۲۹ که حدود ۷۰ سال می شود به پایان رسید. غیبت کبری
از سال ۳۲۹ هجری قمری شروع شد و تا زمانی که خداوند
اراده نماید آن حضرت ظهور خواهد کرد و غیبت آن
حضرت تا آن زمان ادامه خواهد یافت.

۳- دوران پر نور ظهور آن حضرت و حکومت جهانی او

حضرت مهدی (عج)

ولادت

امام مهدی «عجل الله تعالی فرجه الشریف» در پانزدهم شعبان سال ۲۵۵ هجری قمری در زمان «معمد» خلیفه عباسی متولد شد. پدر بزرگوارش حضرت امام حسن عسگری (ع) و مادر گرامی آن حضرت «نرجس» می باشد.

امام مهدی (ع) شبیه ترین مردم است به جدش پیامبر اکرم (ص)، چهره مبارکش گندمگون، ابروانش بهم پیوسته، دارای بینی کشیده و در گونه راست او خالی سیاه است. روی مبارکش چون ستاره درخشان می درخشد و قامتی معتدل و زیبا دارد.

آن حضرت پنج ساله بود که پدرش امام حسن عسگری (ع) شهید شد. امام مهدی (عج) در پنج سالگی غیبت فرمود و علت غیبت او علاوه بر مصلحت و تقدیر خداوند بیشتر به این واسطه بود که خلفای بنی عباس مانند معمد در صدد قتلش برآمده و جاسوس هائی برای این کار گماشته بودند.

حضرت حکیمه (ع) خواهر امام هادی (ع) که عمه امام حسن

عسگری (ع) می‌باشد ماجرای ولادت حضرت مهدی (عج) را اینگونه بیان می‌دارد:

در شب پانزدهم شعبان به‌خانه امام حسن عسگری (ع) رفتم هنگام بازگشت امام (ع) فرمود: ای حکیمه! امشب نزد ما بمان، که خداوند تبارک و تعالی حجّت را در این شب آشکار می‌فرماید که او حجّت خدا بر زمین است.

حکیمه پرسید مادر این نوزاد کیست؟

امام حسن عسگری (ع) فرمود: نرجس.

حکیمه گفت: فدایت شوم، نشانی از وضع حمل در نرجس نمی‌بینم ولی امام فرمود: همین است که با تو می‌گویم. امشب را اینجا بمان.

حکیمه می‌گوید: من آن شب را در محضر برادرزاده‌ام ماندم. تا نزدیک صبح اثری از وضع حمل در نرجس خاتون نیافتم. نزدیک بود در من شکمی پیدا شود که ناگاه امام حسن عسگری (ع) از اتاق خود مرا صدا زد که شک نکن و قتش نزدیک شده ناگهان در موقع سحر بود که نرجس را دیدم که حالت اضطراب داشت، نام خدا را بر زبان آوردم و امام دستور فرمود سوره قدر را براو بخوانم و من سوره مبارکه «إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ» را خواندم و شنیدم که آن کودک در رحم مادر با من در خواندن سوره قدر، همراهی می‌کند. در این هنگام پرده‌ای بین من و نرجس افکنده شد و من دیگر

ثرجس خاتون را ندیدم و برگشتم و ناگهان نوری را مشاهده کردم که چشمانم را خیره کرد حضرت مهدی (ع) را دیدم که به دنیا آمده و در حال سجده است او را در آغوش گرفتم و مشاهده نمودم که برخلاف سایر نوزادان پاکیزه و تمیز است.

امام حسن عسگری (ع) فرمود: پسر من را نزد من بیاور.

نوزاد را نزد امام حسن عسگری (ع) بردم آن حضرت نوزاد را از من گرفت و او را روی زانوی خود نشانید.

حکیمه می گوید: لحظه‌ای پس از تولد مهدی (عج) آن حضرت را دیدم که بردست راستش نوشته شده بود:

جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا

«حق آمد و باطل نابود شد بدرستی که باطل نابود شدنی است»

امام حسن عسگری (ع) آداب و رسوم تولد را به جای آورد و برای امام مهدی (عج) سیصد گوسفند عقیقه کرد (عقیقه عمل مستحبی است که وقتی خداوند به انسان فرزندی می دهد مستحب است پدر و مادر گوسفندی ذبح نمایند و غذایی از گوشت آن تهیه و به مردم بدهند و یا گوشت آن را بین مردم تقسیم کنند) و نیز امام نان و گوشت بسیاری برای امام مهدی (عج) صدقه داد و از روز تولد آنها را برای بنی هاشم و شیعیان فرستاد و سپس یاران خاص خویش را از ولادت فرزندش آگاه نمود و یادآوری فرمود که او پس از ایشان امامت را برعهده خواهد گرفت و به آنها اعلام فرمود

تا این خبر را در میان خود مخفی نگه دارند.

درباره نام امام دوازدهم از امام محمد باقر (ع) پرسیده شد: یابن رسول الله مگر شما ائمه همه قائم به حق نیستید؟ فرمود: بلی. سوال شد پس چرا فقط امام زمان (عج) «قائم» نامیده شده است؟

فرمود: چون جدم امام حسین (ع) شهید شد، فرشتگان به درگاه الهی نالیدند و گفتند: پرودگارا! آیا قاتلین بهترین بندگان و زاده اشرف برگزیدگان را به حال خود وامیگذاری؟

خداوند به آنها فرمود: ای فرشتگان من! آرام گیرید. به عزت و جلالم سوگند از آنها انتقام خواهم گرفت هرچند بعد از گذشت زمانها باشد... و خداوند فرمود با «قائم» [امام دوازدهم حضرت مهدی (عج)] از آنها انتقام می گیرم. امام دوازدهم را «مهدی» گویند، زیرا خداوند به امر پنهانی و پوشیده هدایتش نموده است.

و نیز آن حضرت را «منتظر» نامند چون برای مدتی طولانی غیبت می نماید و علاقمندان منتظر ظهورش خواهند بود.

فشار بیش از حد دوران خلافت عباسی به خصوص در عهد «معتمد» خلیفه ستمگر عباسی به حدی زیاد بود که امام حسن عسگری (ع) حضرت مهدی (عج) را به طور کامل مخفی نگه داشت و جز چند نفر از دوستان مورد اطمینان، کسی حضرت مهدی (عج)

جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا

را ندید از این رو حضرت بقیة الله (عج) در همان پنج سال نیز که در عصر پدر بود مخفی می‌زیست.

«معمد» که امام حسن عسگری را با زهر مسموم و به شهادت رساند. پس از آن در صدد یافتن فرزند امام حسن عسگری (ع) برآمد تا او را نیز از میان بردارد تا دنباله امامت را نابود گرداند.

بعد از شهادت امام حسن عسگری خلیفه عباسی عده‌ای را به خانه آن حضرت فرستاد تا خانه و اتاقها را بازرسی کنند و هر آنچه در خانه است جستجو نموده و نشانی از فرزند آن حضرت بیابند و نیز دستور داد تا همچین، زنانی را که آثار وضع حمل در آنان مشخص بود در اتاقی نگه داشته و مراقب باشند تا آنکه مطمئن شوند امام حسن عسگری (ع) فرزندی ندارد.

وضعیت بدینگونه بود که امام حسن عسگری (ع) قبل از شهادت خود زمانی که امام مهدی (عج) متولد شد او را مخفی نگه داشت تا از دست دشمنان در امان بماند.

یکی از شیعیان روایت می‌کند که در محضر امام حسن عسگری (ع) بودم و چهل نفر در آنجا حضور داشتند. «عثمان بن سعید عمری» برخاست و عرض کرد «ای فرزند رسول خدا می‌خواهم درباره موضوعی از شما بپرسم که شما به آن آگاه هستید».

امام فرمود: بنشین ای عثمان، عثمان ناراحت برخاست تا از اتاق بیرون رود ولی آن حضرت فرمود کسی بیرون نرود. هیچ کس

بیرون نرفت تا پس از ساعتی امام حسن عسگری (ع) صدا زد: ای عثمان بن سعید! عثمان نزد امام حسن عسگری (ع) ایستاد. آنگاه امام حسن عسگری (ع) فرمود: آیا شما را به جهت اینکه برای چه منظوری به اینجا آمده‌اید خبر دهم؟

حاضران گفتند: آری ای پسر رسول خدا.

امام حسن عسگری (ع) فرمود: شما آمده‌اید تا در باره حجّت بعد از من پرسید.

همه گفتند: آری

ناگاه پسری را دیدم مثل پاره ماه شبیه تر از هر کسی به امام حسن عسگری (ع)، امام حسن عسگری (ع) در حالی که به کودک اشاره می‌کرد فرمود:

«این امام شما بعد از من است و جانشین من بر شما، از او فرمان ببرید و پس از من به تفرقه دچار نشوید. که در دین خود هلاک می‌گردید. از این به بعد این پسر [حضرت مهدی (عج)] را نخواهید دید تا دورانش کامل گردد.

در امور خود به عثمان بن سعید مراجعه کنید و از او اطاعت نمائید که او نایب امام شماست.

غیبت امام مهدی (عج)

امام مهدی (عج) از سال ۲۶۰ هجری قمری تا سال ۳۲۹ هجری

قمری غیبت صغری را آغاز نمود و در طول این غیبت عده‌ای به نام

نمایندگان خاص آن حضرت با مردم ارتباط داشتند و پیامهای امام مهدی (عج) را به مردم می‌رساندند.

فشار و شرایط سخت زمان باعث شد که حضرت مهدی (عج) غایب گردید به طوری که حتی شیعیان خاص از دیدار آن حضرت محروم گشتند. نایبان خاص امام مهدی (عج) :

۱- عثمان بن سعید عمری از سال ۲۶۰ تا ۳۰۰ هجری قمری که در سال ۳۰۰ از دنیا رحلت فرمود.

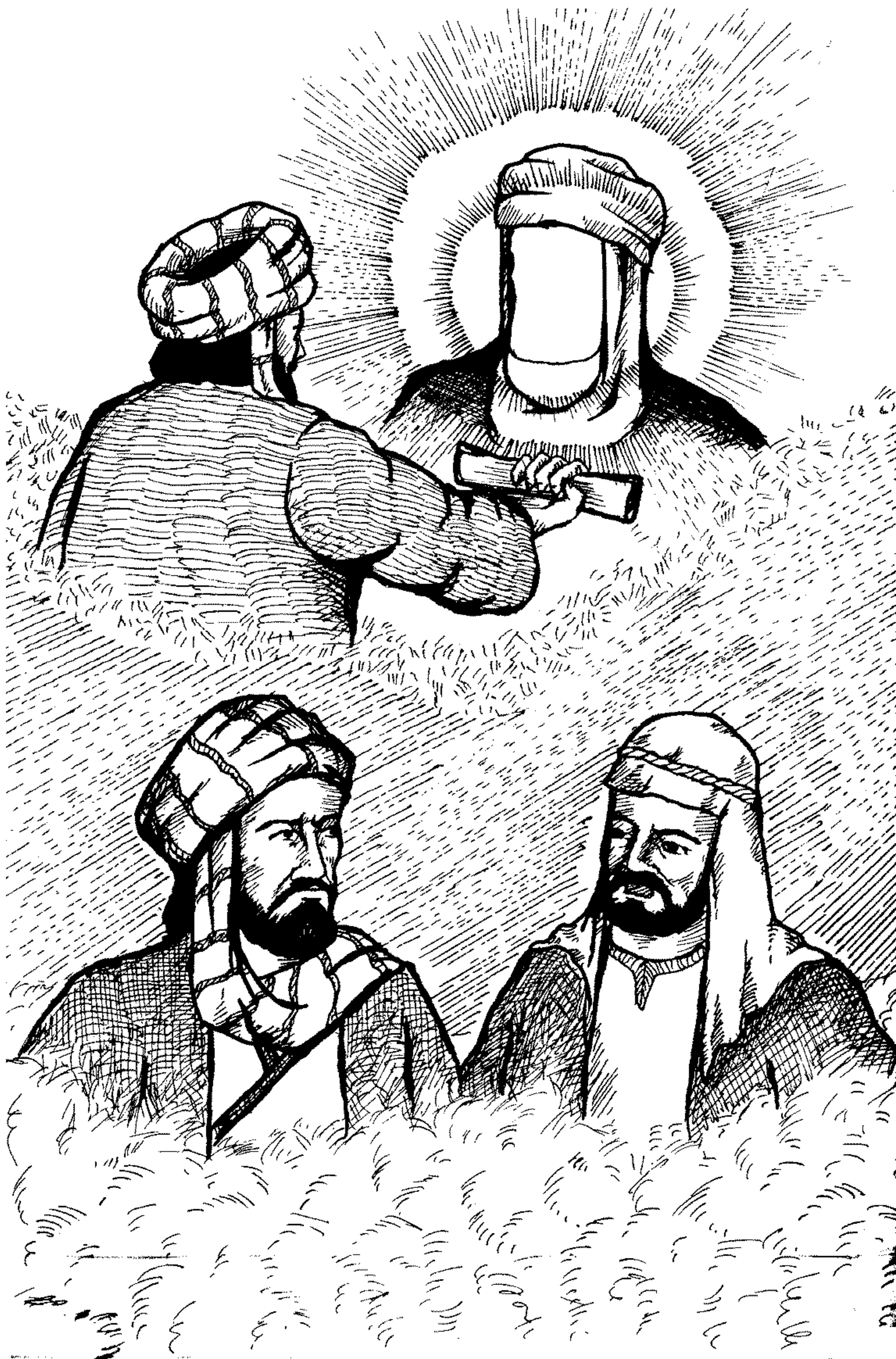
۲- پس از وفات عثمان بن سعید، محمد بن عثمان عهده‌دار نیابت خاص شد و پنج سال نیابت کرد و در سال ۳۰۵ هجری قمری درگذشت

۳- پس از محمد بن عثمان، حسین بن روح نوبختی به مقام نیابت رسید و برای مدت ۲۱ سال عهده‌دار مقام نیابت بود.

۴- پس از آن علی بن محمد سمّری به عنوان جانشین او تعیین شد و سه سال مقام نیابت را بر عهده داشت و در سال ۳۲۹ وفات یافت.

به این ترتیب این چهار بزرگوار کسانی بودند که بین شیعیان و حضرت مهدی (عج) در ارتباط بودند و امور دوران هفتادساله غیبت صغری را بر عهده گرفتند و از این به بعد بود که غیبت کبری حضرت مهدی (عج) آغاز گردید.

پس از وفات علی بن محمد سمّری چهارمین نایب خاص

حضرت مهدی (عج) در نیمه شعبان سال ۳۲۹ هجری قمری، غیبت کبری آغاز شد و این غیبت تا ظهور امام زمان (عج) ادامه دارد. در این عصر، امام دوازدهم نایب خاصی ندارد و امور مردم به فقهای جامع الشرایط سپرده شده است.

در عصر غیبت کبری، عموم مردم از اقامتگاه حضرت صاحب الزمان مهدی موعود (عج) بی خبرند و از حضور در کنار آن حضرت محرومند و مطابق بعضی از روایات همواره سی نفر از شیعیان و نزدیکان در محضر آن حضرت هستند که هرگاه عمر یکی از آنها تمام می شود یکی دیگر به جای او تعیین می گردد و این افراد به عنوان «اوتاد» نام برده می شوند.

البته چهار نایب خاص امام زمان (عج) هرکدام دارای نمایندگانی بودند که آن نمایندگان با شیعیان تماس داشتند و نامه ها و اموال سهم امام (عج) را از آنها گرفته و به نایبان خاص امام زمان (عج) تحویل می دادند. نایبان امام زمان هرکدام به دستور حضرت مهدی (عج) یکی پس از دیگری نصب می شدند و وقتی چهارمین نایب امام زمان رحلتش فرا رسید نامه ای از حضرت مهدی (عج) به او داده شد و وی آن نامه را برای شیعیان خاص خواند و ختم دوران غیبت صغری را برای آنها بازگو کرد.

بعد از پایان یافتن دوره غیبت صغری غیبت کبری آغاز گردید و تاکنون نیز ادامه دارد. مردم در دوران غیبت صغری می توانستند پاسخ مسایل خویش را از حضرت قائم (عج) توسط نواب خاصش

دریافت دارند ولی در زمان غیبت کبری امور همه مسلمانان در این دوره به دست «ولی فقیه» قرار گرفته که با نظر او کارها انجام می‌گیرد و این مرجعیت تا زمان ظهور امام زمان (عج) ادامه خواهد داشت. «شیخ طوسی» به نقل از «اسحاق بن عمار» نقل می‌نماید که او گفت: «مولایمان حضرت مهدی (ع) در مورد وظایف شیعیان در زمان غیبت فرمودند:

«هرگاه حوادث و پیشامدهایی برای شما واقع شود به روایت کنندگان حدیث ما مراجعه کنید. که آنان حجّت من بر شما هستند و من حجّت خدا بر آنان می‌باشم».

بطور کلی زندگانی و غیبت امام دوازدهم حضرت مهدی (عج) به سه دوره تقسیم می‌شود:

از زمان تولد امام در سال ۲۵۵ هجری قمری تا زمان شهادت پدرشان امام حسن عسگری (ع) در سال ۲۶۰ هجری قمری که پنج سال می‌باشد که در این دوره بسیاری از اصحاب، امام را زیارت کرده و از او مسائل را پرسیده و امامت او را از پدرش شنیده‌اند و امام حسن عسگری (ع) امام مهدی (عج) را به آنها معرفی کرده است.

دوره دوم زندگی حضرت حجة ابن الحسن العسگری (عج) دوره‌ای است که غیبت صغری از سال ۲۶۰ هجری در سن شش سالگی شروع و تا سال ۳۲۹ هجری ادامه داشت که مردم و شیعیان از زیارت آن حضرت محروم بودند. (به غیر از چهار نفر از نائبان

خاص آن حضرت که نامهای آنها ذکر گردید).
 سومین دوره زندگانی آن حضرت از سال ۳۲۹ شروع شده تا
 روزی که به فرمان الهی ظهور نماید و آن روز را هیچ کس جز حق
 تعالی نمی داند و روزی است که امام زمان (عج) جهان را از عدل و
 داد حکومت خویش پُر نماید و چشمان شیعیان به جمالش روشن
 گردد.

سخنان پیامبر اکرم و امامان معصوم درباره حضرت مهدی (عج)

پیامبر اکرم (ص) درباره حضرت مهدی (عج) می فرماید:

«شما را مژده به ظهور مهدی می دهم که به هنگام دگرگون شدن
 احوال مردم و اوضاع نامساعد قیام کند و زمین را پُر از عدل و داد
 نماید چنانکه از ظلم و ستم پر شده باشد. ساکنان آسمان و زمین از
 حکومت او راضی خواهند بود».

و نیز فرمود: «مردی از اهل بیت من خواهد آمد که نامش مطابق
 نام من و اخلاق او چون اخلاق من می باشد. و او جهان را پُر از
 عدل و داد می کند».

امام جعفر صادق (ع) از جدش پیامبر اکرم (ص) روایت نموده
 است که فرمود:

«قائم از فرزندان من است، نامش نام من و کنیه اش کنیه من و
 چهره اش مانند من و آدایش مانند آداب من می باشد، مردم را به دین
 شریعت من رهنمون می دارد و آنها را به سوی قرآن مجید دعوت

می‌کند. هرکس از وی پیروی نماید از من پیروی نموده و آنکس که از فرمان او سرپیچی نماید از فرمان من سرپیچی نموده، هرکس در زمان غیبتش منکر وی شود انکار وجود مرا نموده و هرکس او را تکذیب کند مرا تکذیب کرده و آنکس که او را تصدیق کند مرا تصدیق کرده است....»

پیامبر (ص) به فاطمه (ع) فرمود:

«دخترم، پروردگار جهان هفت فضیلت به ما داده است که پیش از ما به هیچ کس نداده است: اول اینکه پیامبر اسلام بهترین پیامبران می‌باشد و او پدر تو است. دوم: جانشین من بهترین اوصیا است و او شوهر تو است. سوم: شهید ما بهترین شهیدان است و او عموی پدرت حمزه است. چهارم: پسر عمویت جعفر (طیار) است که خداوند در بهشت دو بال سرخ‌فام به وی عطا فرماید تا در بهشت پرواز کند. پنجم: دو سبط این امت از ماست که حسن و حسین دو فرزند تو می‌باشند و به خدائی که جز او خدائی نیست مهدی این امت که «عیسی بن مریم» پشت سر او نماز می‌گذارد نیز از ماست». سپس دست روی شانه حسین (ع) گذاشت و سه بار فرمود: مهدی [ع] از نسل این (امام حسین [ع]) بوجود می‌آید.

امام علی (ع) راجع به مهدی (عج) می‌فرماید: مهدی (عج) مولودیکه از نسل من است و یازدهمین فرزندم مهدی (عج) است زمین را پر از عدل کند چنانچه از جور و ظلم پر شده باشد و برای او غیبت است که در آن عده‌ای گمراه شوند و عده‌ای هدایت یابند.

امام حسین (ع) نیز می فرماید: اگر از دنیا فقط یکروز باقی بماند خداوند آنروز را طولانی کند تا آنکه مردی از فرزندانم ظهور کند و زمین را پُر از عدل و داد نماید چنانکه از جور و ستم پر شده باشد. امام باقر (ع) می فرماید:

«هنگامی که قائم ما ظهور می کند، خداوند چنان سایه عنایتش را بر سر مردم گسترش می دهد که بدان وسیله عقلهای آنها جمع و افکارشان کامل می گردد.

امام صادق (ع) می فرماید:

«گویا من قائم [حضرت مهدی (عج)] را می بینم که در بیرون نجف سوار بر اسب تیره رنگی است که میان پیشانی تا گلویش سفید می باشد، آنگاه اسبش را به حرکت می آورد و در آن حال مردم هر شهری می بینند که قائم در شهر آنهاست...»

امام موسی کاظم (ع) می فرماید:

«صاحب الامر [امام مهدی (عج)] شخصاً از دیدگان مردم غائب می گردد، ولی یادش از دلهای مؤمنین نمی رود، او دوازدهمین ماه ائمه است، خداوند هر مشکلی را برایش آسان می کند و هر دشواری را به خاطر او سهل می گرداند، گنجها و معادن زمین را برای وی آشکار می سازد و هر دوری را برایش نزدیک می گرداند و هر جبار گردنکشی را به وسیله او از میان برمی دارد...»

امام رضا (ع) می فرماید:

«قائم ما کسی است که وقتی ظهور می کند به سن پیر مردان است

ولی به صورت مانند جوانان است و بدنی نیرومند دارد عصای موسی و انگشتر سلیمان با اوست. او چهارمین از فرزندان من است، خداوند تا زمانی که مصلحت می‌داند او را از نظرها غائب می‌گرداند، سپس او را آشکار ساخته و به وسیله وی زمین را پر از عدل و داد می‌کند زمانی که پُر از ظلم و ستم شده باشد.»

«یونس بن عبدالرحمن» می‌گوید: خدمت حضرت موسی بن جعفر (ع) رسیدم و از حضرت سوال کردم آیا شما قائم هستید؟ فرمود: «من قائم به حق هستم ولی آن قائم به حقی که زمین را از دشمنان خدا پاک و از عدل پُر می‌کند، همچنان که از جور پُر شده است، آن پنجمین فرزند من است که دارای غیبت طولانی است.» «احمد بن اسحاق» می‌گوید: روزی خدمت امام حسن عسگری (ع) رسیدم و خواستم از جانشین آن حضرت سؤال کنم، حضرت فرمود:

ای اسحاق! خداوند متعال از زمان خلقت آدم، زمین را از حجتش خالی نگذاشته تا اینکه روز قیامت فرا رسد و به وسیله همان حجت از اهل زمین بلارفع می‌شود و باران نازل می‌گردد و برکات زمین بیرون می‌آید.

احمد پرسید: ای فرزند رسول خدا! مشخص می‌فرمائید امام و خلیفه بعد از تو چه کسی است؟

حضرت عسگری (ع) با شتاب به داخل خانه رفت و سپس برگشت در حالی که حضرت مهدی (عج) را با خود به همراه داشت

و صورت آن حضرت همچون ماه شب چهارده می درخشید و در این موقع حضرت مهدی (عج) سه ساله بود سپس امام حسن عسگری (ع) فرمود: ای احمد بن اسحاق! اگر تو پیش خدا و ما کرامت و موقعیت نداشتی این پسر را به تو نشان نمی دادم. او همانم و هم کنیه رسول خداست که زمین را از عدل و قسط پُر می کند، همچنان که از ظلم و جور پُر شده باشد.

حضرت عبدالعظیم حسنی می فرماید: روزی خدمت امام محمد تقی (ع) رسیدم تا درباره «قائم» از وی سؤال کنم که آیا مهدی اوست؟ حضرت فرمود:

ای ابوالقاسم! قائم ما همان مهدی است که باید در غیبتش منتظر او باشند و در موقع ظهورش فرمانبرداری او کنند او فرزند سومی من است. به خدائی که محمد را به پیامبری و ما را به امامت برگزیده است، قسم یاد می کنم که اگر جز یک روز از عمر دنیا باقی نمانده باشد، خداوند آن روز را چندان دراز گرداند تا او ظهور کند و زمین را پر از عدل و داد نماید چنانکه پر از ظلم و جور شده باشد. آنگاه فرمود: بهترین اعمال شیعیان ما انتظار فرج امام زمان است.

از حضرت امام صادق (ع) سؤال شد: آیا مهدی و قائم یکی است؟ فرمود: آری. سؤال شد که چرا او را مهدی می گویند؟ فرمود: زیرا برای هر امر پوشیده ای راهنمایی شده است و از این جهت او را قائم می گویند که در وقتیکه مردم او را فراموش کنند او قیام به امر عظیمی می کند. هنگامی که قائم (ع) قیام نماید مجدداً مردم را

به اسلام دعوت می‌کند و به احکام از دست رفته آن آشنا می‌گرداند و چون از جانب خداوند به امور نهانی راهنمایی می‌شود او را مهدی می‌گویند و به لحاظ اینکه به طرفداری حق قیام می‌نماید (قائم) می‌نامند.

از القاب آن حضرت «منتظر» است زیرا مردم همواره در انتظار ظهورش هستند.

او «حجت» است زیرا حجت خدا بر جهانیان می‌باشد و خداوند به وسیله او حجت را بر جهانیان تمام کند.

او «منتقم» است چرا که انتقام خون امام حسین (ع) و مظلومان را از ستمگران خواهد گرفت.

اعتقاد به قیام حضرت مهدی (عج) در بسیاری از ادیان دیگر وجود دارد. اعتقاد به وجود و قیام حضرت حجة ابن الحسن العسگری (عج) نه تنها در شیعه بلکه اهل تسنن و حتی بسیاری از مذاهب دیگر همچون یهود، نصاری، زردشتیان و هندوان به ظهور یک منجی بزرگ الهی و یک مصلح جهانی و نجاتبخش انسانها از زیر بار جور و ستم، معتقد می‌باشند.

قرآن مجید سوره انبیاء آیه ۱۰۵ می‌فرماید:

(ترجمه) ما در زبور و به دنبال ذکر نوشتیم که بندگان شایسته ما وارث زمین خواهند شد.

سوره نور آیه ۵۵ می‌فرماید:

(ترجمه) خداوند به کسانی از شما که ایمان آورده‌اند و کارهای

شایسته انجام داده‌اند و عده کرده است که آنان را در زمین خلیفه و جانشین خود کند چنانکه گذشتگان را خلافت و جانشینی بخشید.
در سوره قصص آیه ۵ می‌فرماید:

(ترجمه) ما اراده کرده‌ایم منت بنهیم بر آنان که در زمین مورد ستم واقع گشتند و آنها را پیشوایان و وارثان زمین قرار دهیم و در زمین جایگزین گردانیم.

در سوره صف آیه ۹ می‌فرماید:

(ترجمه) او خداوندی است که فرستاده خود را با هدایت و دین حق می‌فرستد تا بر تمامی دین‌ها پیروز گردد هرچند مشرکان نخواهند.

در سوره اسراء آیه ۸۳ می‌فرماید:

(ترجمه) بگو حق آمد و باطل نابود شد بدرستی که باطل نابود شدنی است.

از مجموع احادیث و روایاتی که در مورد حضرت مهدی (عج) بیان شده است مشخصات آن حضرت بدین شرح است:

- ۱- او از خاندان پیامبر اسلام و فرزندان اوست.
- ۲- از فرزندان امام حسین است.
- ۳- دوازدهمین پیشوا پس از پیامبر اکرم (ص) می‌باشد.
- ۴- فرزند امام حسن عسگری (ع) است.
- ۵- جهان را پُر از عدل و داد می‌سازد.
- ۶- حکومت جهانی را برپا می‌نماید.

۷- مستضعفان را از ستم آزاد می نماید.

۸- جنگها به پایان می رسد و صلح و آرامش جای آنها را می گیرد.

صفات برجسته حضرت بقیة الله مهدی (عج)

صفات حضرت مهدی امام زمان (عج) صفات پیامبر (ص) و ائمه طاهرین (ع) می باشد که خداوند تعالی آنان را جهت هدایت و ارشاد انسانها قرار داد.

آن حضرت از همه مردم عالمتر و بر تمام علوم و معارف احاطه دارد زیرا او وارث علوم جدش پیامبر اکرم (ص) و خاندان امامت می باشد.

در زهد و تقوی حضرت مهدی (عج) همانند پیامبر اکرم (ص) و ائمه اطهار (ع) است. بیشتر روزها را روزه و شبها را به عبادت و بندگی حضرت حق گذرانده و شبها را به نماز و دعا و مناجات احیا می گذراند.

در شجاعت نیز از همه مردم، شجاعتر و دلیرتر است و در نیرومندی و شهامت، همانند جد بزرگوارش حضرت رسول (ص) می باشد.

امام مهدی (عج) نیز همانند پیامبر اکرم (ص) با تمام قوا نیروهای شرک و ریشه های جهل و ستم را درهم می کوبد و حقوق انسانهای ستم دیده را از ظالمان خواهد گرفت و پرچم اسلام را در

جهان برافراشته و سران کفر را نابود خواهد نمود.

حضرت مهدی (عج) از مدافعان حق است و دفاع و یاری او از ستمدیدگان از همه بیشتر می‌باشد. پدران و اجداد بزرگوار آن حضرت حق را یاری دادند، در مقابل باطل ایستادگی کردند و خودشان را قربانی عدالت اجتماعی بین مردم نمودند و حضرت نیز همین وضعیت را دارد. هنگامی که دنیا با ظهور قائم آل محمد (ص) روشن می‌گردد و بشریت به سبب ظهور آن گرامی خوشبخت می‌شود آن حضرت همه جوانب حق را زنده می‌کند و ستم و ستمگران را نابود می‌نماید.

در زمان حکومت حضرت بقیة الله (عج) آن حضرت نعمات و رزق خدا را بر تمام فقرا تقسیم مینماید به طوری که روی زمین هیچ فقیر و نیازمندی نمی‌ماند تا جایی که کسی که زکات بر او واجب شده، فقری پیدا نمی‌کند که آن را به او بدهد.

حضرت علی (ع) در مورد حضرت مهدی (عج) می‌فرماید: «امام مهدی (عج) به تمام نمایندگان و فرماندهانش در تمام شهرها پیام می‌دهد که با مردم، به عدل رفتار کنند به طوری که شرارت از بین برود و خیر و خوبی بماند و هرکس که یک قسمت بکارد هفت برابر بدست آورد، مفسد از بین می‌رود و مردم به عبادت و احکام شرع روی می‌آورند و امانتها به صاحبانشان برمی‌گردد و برکات و نعمتها زیاد شوند شرورها به هلاکت برسند و خوبان باقی بمانند و کسی که به اهل بیت (ع) بغض و کینه دارد، باقی نمی‌ماند.

طول عمر امام زمان (عج)

از عمر با برکت حضرت مهدی (عج) که در سال ۲۵۵ هجری قمری متولد شد تاکنون ۱۱۶۵ سال می‌گذرد. این عمر طولانی هیچ منافاتی با علم و دین ندارد و از نظر علمی انسان می‌تواند سالهای طولانی عمر نماید و از نظر دینی و اراده خداوند یک انسان صدها بلکه هزارها سال عمر می‌نماید.

از پیامبران؛ حضرت سلیمان (ع) حدود ۷۰۰ سال عمر کرد و لقمان حکیم ۴۰۰ سال حضرت آدم (ع) حدود ۹۰۰ سال و حضرت نوح ۲۵۰۰ سال که ۹۵۰ سال به پیام رسانی خویش اقدام نمود.

به هر حال روشن است که نوح (ع) و پیامبران دیگر که عمر طولانی داشته‌اند این عمر به خواست خداوند و در پرتو اراده حق تعالی بوده است.

پس قدرت خداوند که در هر چیز نفوذ دارد در دراز گردانیدن عمر انسان عاجز نیست.

در طولانی نمودن عمر حضرت امام عصر (عج) خداوند اراده نموده است که آخرین مصلح جهانی بشر زنده بماند تا پس از اینکه جهان را تیرگی و تاریکی فراگرفت آن حضرت ظهور نموده و نور تابناک خویش را بر بشریت بگستراند.

ظهور حضرت مهدی (عج)

حضرت مهدی (عج) کسی است که جریان تاریخ زندگی را تغییر می‌دهد و آن را براساس ریشه کن کردن ظلم و جور بنا می‌نهد. پس آن حضرت باید عمر طولانی نماید تا آنکه به تمام جهان احاطه پیدا کرده و آن را اصلاح نماید.

ظهور آن حضرت در دست انسان و اراده بشریت نیست بلکه در دست خدای متعال است که هر زمان اراده نماید آن حضرت ظهور و قیام خواهد نمود و آنچه بر پیروان و شیعیان آن حضرت لازم است آنست که هرچه بیشتر برای ظهور سریعتر امام زمان (عج) دعا کنند و با اعمال خود پیرو واقعی آن حضرت باشند. حضرت مهدی (عج) هنگام ظهور، در مکه ظهور می‌کند و بر کعبه تکیه نموده و خطبه می‌خواند و ۳۱۳ نفر از یاران مخصوص آن حضرت در همانجا به آن حضرت می‌پیوندند.

مطابق بعضی از روایات، آن روز روز جمعه است و در روز شنبه روز عاشورا از مردم بیعت می‌گیرد.

امام جواد (ع) فرمود: «گویا قائم (عج) را در روز عاشورا، روز شنبه می‌نگرم که بین حجرالاسود و مقام ابراهیم ایستاده، و پیش روی او جبرئیل فریاد می‌زند: بیعت مخصوص خداست» یعنی با امام مهدی (عج) بیعت کنید، که بیعت با او بیعت با خداست.

و امام صادق (ع) فرمود: «نخستین کسی که با قائم (عج) بیعت می‌کند جبرئیل است. سپس ۳۱۳ نفر از اصحاب مخصوص فرا

می‌رسند و بیعت می‌کنند و حضرت مهدی (عج) در مکه می‌ماند تا یارانش به ده هزار نفر می‌رسند، آنگاه از آنجا به سوی مدینه حرکت می‌نماید و از آنجا به سوی عراق و کوفه و سرانجام وارد کوفه شده و آنجا را مرکز حکومت خود قرار می‌دهد اقتدار و قدرت عظیم حضرت مهدی (عج) و حکومتش بر جهان به قدری عظیم و وسیع است که عظمت و شکوه آن قابل تصور نیست.»

امام صادق (ع) فرمود: هنگامی که زمام امور در دست صاحب امر، مهدی (عج) قرار گرفت، خداوند هر گودی زمین را برای او بالا برد و هر بلندی را برای او پایین آورد تا آنجا که سراسر جهان در پیشگاه او همچون کف دستش خواهد شد، کدام یک از شما اگر در کف دستش مویی باشد آن را ندیده است؟ حضرت مهدی (عج) نیز این گونه بر اوضاع جهان تسلط و آگاهی دارد.

در عصر حکومت امام زمان حضرت مهدی (عج) عدالت و امنیت سراسر جهان را فرا می‌گیرد و در همه جا نعمتهای الهی فراوان می‌گردد، هر حقیقی به صاحبش می‌رسد و زمین گنجهای خود را آشکار می‌سازد و کسی برای انفاق و صدقه نیازمندی را نمی‌یابد. زیرا همه مؤمنان بی‌نیاز خواهند شد.

علم و دانش در نهایت خود شناخته می‌شود و پیشرفتهای علمی و فنی به حد کمال می‌رسد. حکومت حضرت مهدی (عج) مشرق و مغرب را فرا می‌گیرد و همه جا آباد می‌گردد. در عصر آن مصلح بزرگ، آموزشهای اخلاقی با وسایل ارتباط جمعی

فوق العاده پیشرفته، آنچنان وسعت می‌گیرد که اکثریت قاطع مردم جهان را برای یک زندگی صحیح انسانی و آمیخته با پاکی و عدالت آماده می‌سازد.

حکومت عادلانه مهدی (عج) پراقتدارترین حکومت‌هایی خواهد بود که زمین بر روی خود دیده است. آسمان و زمین و تمامی نیروهای طبیعی و ماورای طبیعی در پشتیبانی و استواری و برقرار ساختن پایه‌های شکوهمند آن دست به همکاری مشترک می‌زنند و آن حکومت عدل و مهر تنها حکومت در سراسر جهان خواهد بود.

از وظایف شیعیان برای ظهور حضرت مهدی (عج) آنست که برای سلامتی و ظهور نزدیک آن حضرت دعا کنند و از خداوند بخواهند که ظهور آن حضرت را نزدیک بگرداند.

از امام زمان (ع) روایت شده است که فرمود: برای فرج ما دعا کنید زیرا فرج و گشایش امور شما در آن است.

خواندن دعاهای ندبه در روز جمعه، عید فطر، عید قربان و عید غدیر و توبه کردن حقیقی از گناهان، و توجه به آن حضرت با اعمال نیک و متوسل شدن به آن حضرت از جمله اموری است که برای فرج امام مهدی (عج) انجام داده تا انشاءالله از منتظران واقعی آن حضرت قرار گیریم.

آمین یارب العالمین

نمونه‌ای از سخنان گهربار

امام زمان حضرت مهدی موعود (عج)

«وَبِي يَدْفَعُ اللَّهُ عَزُّ وَ جَلُّ الْبَلَاءِ عَنِ أَهْلِ وَ شِيعَتِي»

خداوند به سبب من از خاندان و شیعیانم بلا را دور می‌گرداند.

«إِذَا أَدِنَ اللَّهُ لَنَا فِي الْقَوْلِ ظَهَرَ الْحَقُّ وَ اضْمَحَلَّ الْبَاطِلُ وَ انْحَسَبَ عَنكُمْ.»

هرگاه خداوند به ما اجازه دهد که سخن گوئیم، حق ظاهر خواهد شد و باطل از میان خواهد رفت و خفقان از شما برطرف خواهد شد.

«مَا أَرْغَمَ أَنْفَ الشَّيْطَانِ بِشَيْءٍ مِثْلِ الصَّلَاةِ، فَصَلِّهَا وَ أَرْغَمَ أَنْفَ الشَّيْطَانِ»

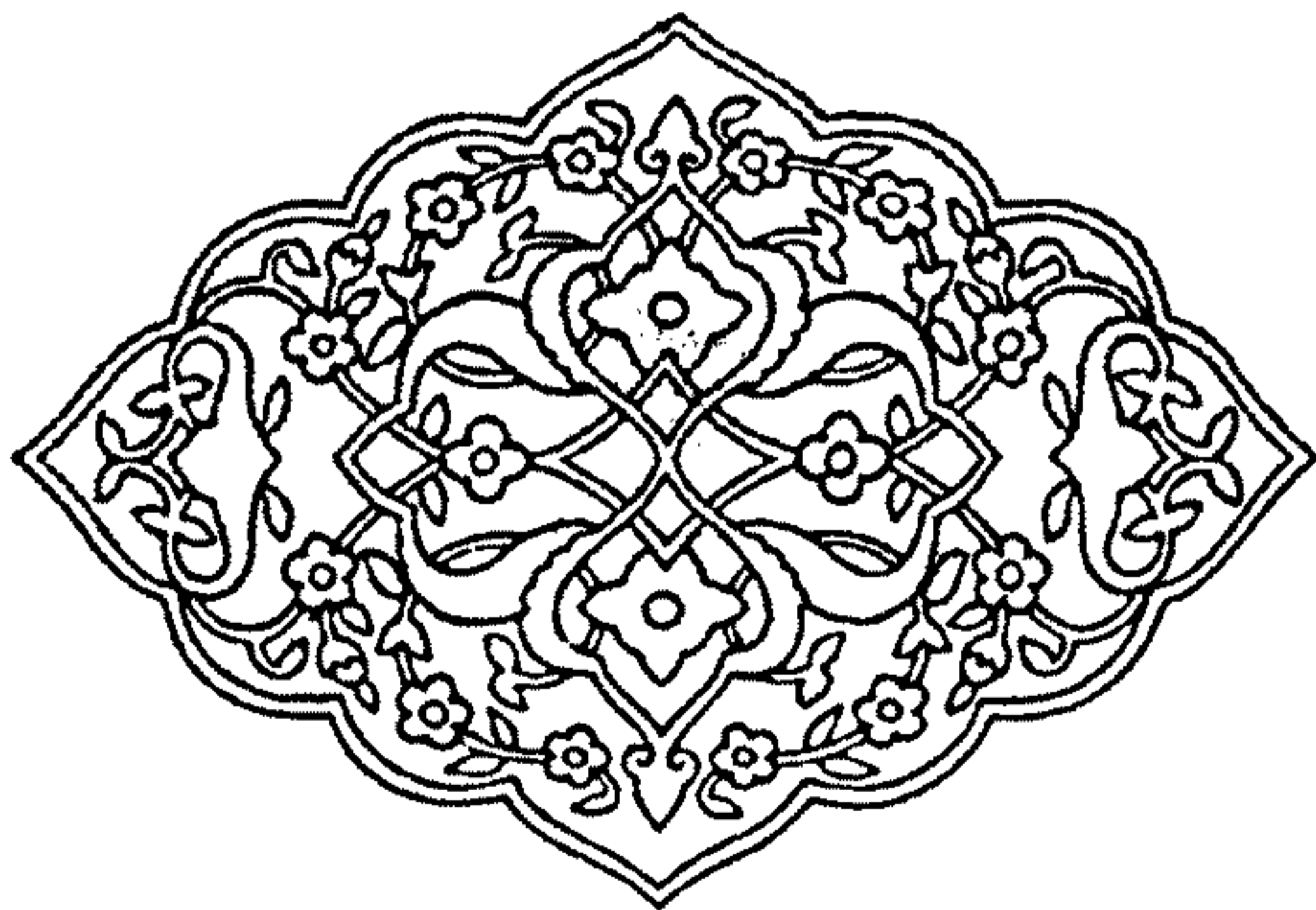
هیچ چیز مثل نماز بینی شیطان را به خاک نمی‌مالد، پس نماز بخوان و بینی شیطان را به خاک بمال.

«إِنَّ الْحَقَّ مَعَنَا وَ فِينَا، لَا يَقُولُ ذَلِكَ سِوَانَا إِلَّا كَذَابٌ مُفْتَرٍ»

حق با ما و در میان ماست، کسی جز ما چنین نگوید مگر آنکه
دروغگو و افترازننده باشد.

«فَلَا ظَهْوَرًا إِلَّا بَعْدَ إِذْنِ اللَّهِ تَعَالَى ذِكْرُهُ وَ ذَلِكَ بَعْدَ طَوْلِ الْأَمْدِ وَ قَسْوَةِ
الْقُلُوبِ وَ اِمْتِلَاءِ الْأَرْضِ جَوْرًا»

ظهوری نیست مگر به اجازه خداوند متعال و آن هم پس از زمانی
طولانی و قساوت دلها و فراگیر شدن زمین از جور و ستم.

منابع و ماخذ

- آئینه حق: علی تقفی
 احتجاج: طبرسی
 اختیار معرفة الرجال: شیخ طوسی
 ارشاد: شیخ مفید
 اصول کافی: شیخ کلینی
 اعیان الشیعه: سید محسن امین عاملی
 الغدیر: علامه امینی
 الکافی: محمد بن یعقوب
 المنتقی من اخبار المصطفی: عبدالسلام بن تیمیه
 امام حسن مظلوم تاریخ: رضا محمدی
 امام موسی بن جعفر (ع): عقیقی بخشایشی
 انوار البهیة: شیخ عباس قمی
 بحار الانوار: علامه محمد باقر مجلسی
 بر امام صادق و امام کاظم چه گذشت:
 سید محمد حسن موسوی کاشانی
 برگزیدگان: مهدی رحیمی
 تاریخ تحلیلی اسلام: جعفر شهیدی
 تاریخ تمدن: جرجی زیدان
 تاریخ چهارده معصوم: علامه مجلسی
 تاریخ زندگی ائمه معصومین (ع): علی رفیعی، محمد حسین
 تاریخ طبری: محمد بن جریر طبری
 تاریخ کامل: ابن اثیر
 تئمة المختصر فی اخبار البشر: زین الدین عمر بن الوردی
 تحف العقول: ابی محمد الحسن بن علی بن
 الحسین بن شعبه الحرانی
 تحلیلی از زندگانی امام حسن عسگری: باقر شریف قرشی، ترجمه محمدرضا عطائی
 تفسیر کشاف: زمخشری
 ثواب الاعمال: شیخ صدوق
 چهره درخشان حسین بن علی: علی ربانی خلخالی
 حضرت امام محمد تقی (ع): محمد حسین شاهرودی
 حضرت رضا (ع): فضل الله کمپانی
 حضرت هادی (ع): علی محمد علی دخیل
 خصال: شیخ صدوق
 داستان زندگی پیامبر (ص): عبدالکریم بی آزار شیرازی
 داستانهای از زندگی امام موسی بن جعفر (ع)
 رضا تقوی دامغانی
 داستانهایی از زندگانی حضرت محمد (ص): محمود حکیمی
 داستانهایی از زندگی پیامبر اسلام (ص): مرتضی نظری
 روضة کافی: محمد بن یعقوب کلینی
 روضة الصفاي ناصری: میرخواند
 روی نگار: امینی زاده
 زندگانی امامان: جعفر سبحانی
 زندگانی امام جواد (ع): احمد صادق اردستانی
 زندگانی امام حسن عسگری (ع): جابری قمشاهی

- زندگانی امام حسین: اسد حیدر.
 زندگانی امام حسین: شیخ عباس قمی
 زندگانی پیامبر اسلام: محمدتقی صرفی
 زندگانی صدیقه کبری: آیتاله دستغیب
 زندگانی فاطمه زهرا(س) محمدقاسم نصیرپور
 زندگی امام جواد(ع) حسین ایمانی یامچی
 زهرا برترین بانوی جهان: آیتاله مکارم شیرازی
 سخنان حضرت موسی بن جعفر: محمدتقی حکیم
 سفینه البحار: شیخ عباس قمی.
 سنن النبی: علامه طباطبائی
 سیره ابن کثیر: ابن کثیر دمشقی
 سیره ابن هشام: محمدبن هشام.
 سیره النبی: ابو محمد عبدالملک بن هشام
 سیری در زندگانی امام محمدباقر(ع): رضا جزائری
 سیمای امام متقین: عبدالکریم بی آزار شیرازی
 شرح نهج البلاغه: ابن ابی الحدید
 شکوفه عصمت فاطمه زهرا(س): محمد جویباری.
 شناخت امام زمان: سید محمود علوی.
 صحیح بخاری: محمدبن اسماعیل
 صحیفه سجادیه: سخنان گهربار امام سجاد(ع)
 علل الشرایع: شیخ صدوق
 عیون اخبار الرضا: شیخ صدوق
 فاطمه الگویی زن مسلمان: احمدصادق اردستانی
 فاطمه زهرا بانوی نمونه اسلام: ابراهیم امینی
 فاطمه من المهد الی اللحد: محمد کاظم قزوینی.
 فرازهائی از فضائل و زندگانی حضرت فاطمه زهرا(س): سید محسن محمودی.
 فروغ ابدیت: جعفر سبحانی
 فصول المهمه: ابن صباغ مالکی
 فضائل الزهرا: علی اکبر تلافی
 قرآن کریم
- کشف الغمّة فی معرفة الاثمه: علی بن عیسی الاربلی
 کنز العمال: علاءالدین المتقی بن حسامالدین هندی
 لمعات الحسین: سید محمدحسین حسینی
 مجموعه پرتوی از زندگانی چهارده معصوم: محمد محمدی اشتهاردی
 مجموعه زندگانی چهارده معصوم(ع): حسین عمادزاده
 مروج الذهب: مسعودی.
 مسند الامام الجواد(ع)
 مسند الامام العسگری(ع)
 مسند الامام الهادی(ع)
 مسند فاطمه زهرا(ع)
 مغازی: محمدبن عمر بن واقدی
 مقاتل الطالبین: ابی الفرج اصفهانی
 مناقب آل ابیطالب: محمدبن علی بن شهر آشوب مازندرانی
 منتهی الامال: شیخ عباس قمی
 مهج الدعوات: سید رضی بن طاووس.
 زندگانی امیر المؤمنین(ع) هاشم رسولی محلاتی
 نگاهی به زندگانی حضرت فاطمه(ع): محمد محمدی اشتهاردی
 نور الابصار: شبلینجی
 نهج البلاغه: سخنان گهربار علی(ع)
 نهج الفصاحه: سخنان گهربار حضرت محمد(ص)
 وسائل الشیعه: شیخ حرّ عاملی
 هدایتگران راه نور: محمدتقی مدرسی